

SVL

HE 160/2024 vp

Sakari Tuomisto

Sosiaalipolitiikan asiantuntija

Sivistysvaliokunta 22.10.2024

Lakiesityksen sisällöstä 1/3

Asumislisään säädettävä indeksisidonnaisuus

- Asumislisää ei ehdoteta sidottavaksi elinkustannusten nousua kuvaavaan indeksiin.
- Merkittävä osa opintotuen ongelmista on aiheutunut puuttuvista indekseistä.
 - Aikanaan asumislisä pysyi korottamattomana vuodesta 2005 vuoteen 2017 saakka, mikä päädyttiin korjaamaan opiskelijoiden siirrolla yleiselle asumistuelle.
- Lausuntokierroksen luonnoksessa oli indeksisidonnaisuus vuodesta 2028.
 - Lausuntokierroksen mukaisena toteutetun indeksisidonnaisuuden vaikutus valtiontalouteen olisi 3,5 miljoonaa euroa vuonna 2028.

Lisätään pykälän 14a loppuun uusi 7. momentti:

“Edellä 1-5 momenteissa säädettyjä euromääriä tarkistetaan kunkin lukuvuoden alusta lukien noudattaen, mitä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Euromäärät pyöristetään lähimpään senttiin.”

Lakiesityksen sisällöstä 2/3

Ulkomailla opiskelevan asumislisä samalle tasolle

- Ulkomailla suoritettaviin opintoihin maksettava asumislisä säilytettäisiin 210 eurossa eli samalla vuoden 2005 tasollaan
 - Lausuntokierrosversiossa määrä oli kiinteä 296 euroa kuukaudessa eli sama kuin lakiluonnoksessa ehdotetussa kuntaryhmässä 1.
- Kansainvälisen opiskelun (vaihtojaksot ja ulkomailla tutkinnon suorittaminen) vähäinen taso on tunnistettu haasteeksi.
- Ulkomaalaisiin opintoihin maksettavan asumislisän jättäminen kotimaista asumislisää matalammalle tasolle on aktiivinen toimi kansainvälistä opiskelua vastaan ja ristiriidassa koulutuspoliittisen tavoitteen kanssa.

Muutetaan pykälän 14a 5. momenttia muotoon:

“Ulkomailla vuokralla asuvan ja opiskelevan opiskelijan asumislisän määrä on 296 euroa kuukaudessa.”

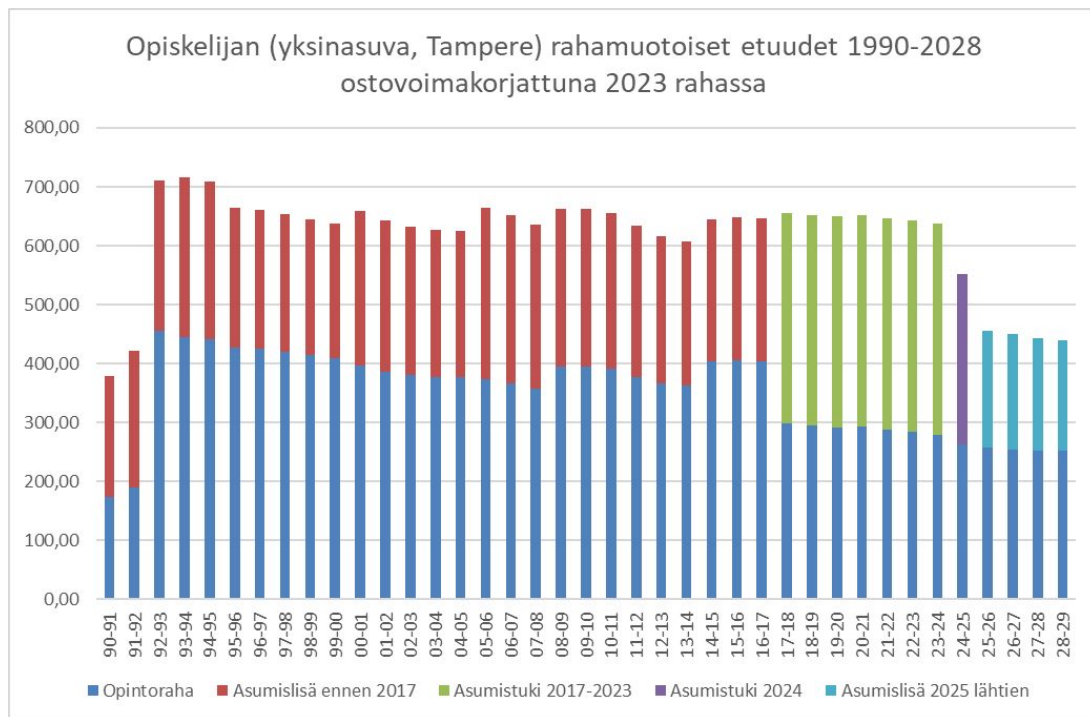
Lakiesityksen sisällöstä 3/3

Kuntaryhmät ovat tarpeelliset

- SYL kiittää esitystä siitä, että asumislisään säädetään kuntaryhmät, joissa tuen taso on erilainen.
 - Vastaavat suurimpien opiskelijakaupunkien korkeampaan vuokratasoon ja helpottavat näiden kaupunkien opiskelijoille kohdistuvia elinkustannuksia.

Lakiesityksen vaikutuksia 1/3

Opiskelijoiden rahaetuuksien kehitys

- **Ajoitus**
 - Lukuvuoden ostovoima ja tukitaso laskettu lukuvuoden alun eli syyslukukauden mukaan.
- **Asumisen tuki:**
 - Asumistuki kuntaryhmässä 3 vuosina 2017-2023
 - Asumistuki kuntaryhmässä 2 vuonna 2024
 - Asumislisä esitettyssä ryhmässä 2 vuosina 2025-2028
- **Ostovoimakorjaus:**
 - Ostovoima laskettu kansaneläkeindeksillä vuosina 1990-2022
 - Ostovoima laskettu VM:n inflatioennustuksella vuosina 2024-2028.
- **Lähteet:**
 - Etuustasot, indeksit ja inflaatio: Kela, Tilastokeskus, VM
 - Laskelma: SYL

Lakiesityksen vaikutuksia 2/3

Siirron vaikutus tulonjakoon

- Tuen vaihtaminen asumistuelta asumislisälle muuttaa etuuksien kohdentumista.
- Muutos johtuu tukien erilaisista tulosidonnaisuuksista.
- Häviäjiä erityisesti pienituloiset opiskelijat, joilla ei ole mahdollista täydentää toimeentuloa työnteolla esim. sairauden, perheen tai opintojen vaativuuden takia.

Taulukossa esitetään asumisen kohdennettujen tukien muutokset (nykytasoinen yleinen asumistuki C - esitetty asumistuki C), kuntaryhmän III alueella asuvan vuokkujan koko on 1 asukas, joka nostaa 9 tukikuukautta. Laskelmassa asumistukin määrä on jaettu tasaisesti 12 kuukaudeksi. Keltaiset kirkkaat solut osoittavat opintojen tuloajan, jonka oikealla puolella käytössä on yksi tukikuukausi vähemmän.

Asumismenot (€/kk)	Opintotullessa huomioitavat keskimääräiset tulot (€/kk/asukas)																															
	250 €	300 €	350 €	400 €	450 €	500 €	550 €	600 €	650 €	700 €	750 €	800 €	850 €	900 €	950 €	1000 €	1050 €	1100 €	1150 €	1200 €	1250 €	1300 €	1350 €	1400 €	1450 €	1500 €	1550 €	1600 €	1650 €	1700 €	1750 €	
200 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-20,0 €	-6,3 €	11,2 €	28,7 €	46,2 €	63,7 €	81,2 €	98,7 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	120,0 €	106,7 €	106,7 €	106,7 €	93,3 €	
250 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-25,0 €	-11,4 €	6,2 €	23,7 €	41,2 €	58,7 €	76,2 €	93,7 €	111,2 €	128,7 €	150,0 €	150,0 €	150,0 €	150,0 €	150,0 €	150,0 €	150,0 €	133,3 €	133,3 €	133,3 €	116,7 €	
300 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-30,0 €	-16,4 €	1,2 €	18,7 €	36,2 €	53,7 €	71,2 €	88,7 €	106,2 €	123,7 €	141,2 €	158,7 €	180,0 €	180,0 €	180,0 €	180,0 €	180,0 €	160,0 €	160,0 €	160,0 €	140,0 €	
350 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-59,0 €	-45,4 €	-27,9 €	-10,4 €	7,2 €	24,7 €	42,2 €	59,7 €	77,2 €	94,7 €	112,2 €	129,7 €	147,2 €	164,7 €	182,2 €	199,7 €	217,2 €	234,7 €	252,2 €	269,7 €	287,2 €	
400 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-94,0 €	-80,4 €	-62,9 €	-45,4 €	-27,9 €	-10,4 €	7,2 €	24,7 €	42,2 €	59,7 €	77,2 €	94,7 €	112,2 €	129,7 €	147,2 €	164,7 €	182,2 €	199,7 €	217,2 €	234,7 €	252,2 €	
450 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
500 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
550 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
600 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
650 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
700 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
750 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
800 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
850 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
900 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
950 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
1000 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
1050 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
1100 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
1150 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	
1200 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-126,9 €	-113,3 €	-95,8 €	-78,3 €	-60,8 €	-43,3 €	-25,8 €	-8,3 €	9,3 €	26,8 €	44,3 €	61,8 €	79,3 €	96,8 €	114,3 €	131,8 €	149,3 €	166,8 €	184,3 €	201,8 €	219,3 €	

Lähde: Suomen opiskelija-asunnot SOA ry

Lakiesityksen vaikutuksia 3/3

Ennakointia tulevasta kehityksestä

1. Heikosti pärjäävien opiskelijoiden taloudellinen tilanne vaikeutuu, opinnot voivat viivästyä ja velkaantuminen lisääntyy.

- a. Esimerkiksi mielenterveyden häiriöistä, oppimisvaikeuksista, vammasta ja sairaudesta kärsivät sekä perheelliset opiskelijat.
- b. Koulutusasteen nostamisen tavoite muuttuu vaikeammaksi.

2. Opiskelijoiden velkaantuminen lisääntyy

- a. Valmistuneiden velkamäärät kasvavat.
- b. Valtiolle koituvat kulut takausvastuusaatavista ja korkoavustuksesta ovat todennäköisesti korkeammat.
- c. Nuorten aikuisten elämän virstanpylväät (asunto, perhe) viivästyvät.

3. Opiskelijoiden eriytyminen vahvistuu

- a. Korkeapalkkaiselle alalle valmistuvat ja hyvin lähtökohdin ja resurssein opiskelleet saavat enemmän tukea, hyötyvät opintolainahyvityksestä ja selviävät velasta helpommin.
- b. Heikommin resurssein opiskelleille ja matalapalkkaiselle alalle valmistuville velkataakka on raskaampi ja sen kantaminen vaikeampaa.

SVL

Kiitos